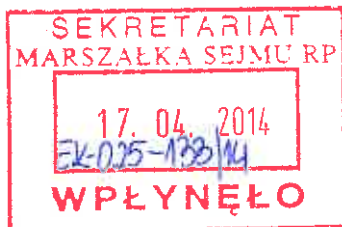

Warszawa, 17. 04. 2014 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ŻW zz/mc – 87-52/14 (1628)

**Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

W związku z uchwalonym w dniu 13 marca br. dezyderatem nr 23 Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie działań Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z wystąpieniem na terytorium Polski choroby afrykańskiego pomoru świń uprzejmie informuję, co następuje.

Ad. 1 Uruchomienie skupu trzody chlewnej wraz z wyrównującymi dopłatami do kilograma.

Mając na uwadze trudną sytuację na rynku skupu wieprzowiny Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił z wnioskiem¹ do Ministra Gospodarki o rozpoczęcie tworzenia rezerw strategicznych w grupie asortymentowej mięso i produkty mięsne (informacje szczegółowe mają klauzulę niejawną) w oparciu o surowiec pochodzący z obszarów objętych ograniczeniami.

Zgodnie z wydanymi decyzjami Ministra Gospodarki, Agencja Rezerw Materiałowych prowadzi, poprzez wybrane w wyniku postępowania zgodnego z Prawem zamówień publicznych firmy, skup trzody chlewnej z przeznaczeniem na rezerwy strategiczne.

Ponadto Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpiło do Ministra Obrony Narodowej z prośbą o rozważenie możliwości wykorzystania na potrzeby związane z bieżącym żywieniem wojska oraz z potrzebą gromadzenia niezbędnych zapasów żywnościowych (np. konserwy), produktów z mięsa wieprzowego w ilości ok. 5-10 tys. ton pochodzącego z obszarów objętych ograniczeniami związanymi z pojawieniem się na terenie naszego kraju afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Z podobną prośbą zwróciło się Ministerstwo do Ministra Pracy i Polityki Społecznej w zakresie rozważenia możliwości wykorzystania w ramach programów pomocy socjalnej (np. oferowanie konserw mięsnych, innych produktów mięsnych) realizowanej przez ww. Ministerstwo lub finansowanych ze środków będących w dyspozycji Ministra PiPS –

¹ W oparciu o ustawę z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 229, poz. 496).

WPŁYNEŁO
do Komisji .....
dnia 17.04.14. znak akt. 2015-23/14(2)
podpis .....
1

produktów z wieprzowiny, pozyskanych z mięsa wieprzowego pochodzącego z obszaru objętego ograniczeniami.

Jednocześnie cały czas prowadzony jest skup świń z obszarów objętych ograniczeniami w województwie podlaskim. Do dnia 11.04.2014 r. skupiono łącznie 11 721 sztuk świń. Natomiast z obszarów objętych ograniczeniami w województwie mazowieckim i lubelskim, które obowiązywały do dnia 30 marca br. skupiono 31 442 sztuk świń. Obecne województwa mazowieckie i lubelskie nie są objęte ograniczeniami wynikającymi z wystawienia ASF u dzików na terytorium Polski.

Ad. 2 Zmniejszenie obszaru objętego ograniczeniami (strefy buforowej).

W dniu 31 marca br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 420), które zapewnia wykonanie decyzji wykonawczej Komisji 2014/178/UE z dnia 27 marca 2014 r. dotyczącej środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich (Dz. Urz. UE L 95 z 29.03.2014, str. 47).

Ww. decyzja Komisji modyfikuje zakres obszarów objętych ograniczeniami, które obejmują obecnie jedynie część województwa podlaskiego. Zgodnie z ww. decyzją utworzono „obszar objęty ograniczeniami” i „obszar ochronny”.

W zakres obszaru objętego ograniczeniami wchodzi:

- w powiecie sejneńskim gminy Giby i Sejny wraz z miastem Sejny;
- w powiecie augustowskim gminy Lipsk i Płaska;
- w powiecie białostockim gminy Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków i Michałowo;
- w powiecie sokólskim gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo.

Natomiast obszar ochronny obejmuje:

- miasto Suwałki i Białystok,
- w powiecie suwalskim gminy Suwałki, Szypliszki i Raczki,
- w powiecie augustowski gminy Nowinka, Sztabin, Bargłów Kościelny oraz Augustów z miastem Augustów,
- w powiecie sejneńskim gminy Krasnopol i Puńsk,
- w powiecie monieckim gminy Goniądz, Jasionówka, Jaświły, Knyszyn, Krypno i Mońki,
- w powiecie sokólskim gminy Suchowola i Korycin,
- w powiecie białostockim gminy Choroszcz, Juchnowiec Kościelny, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Zabłudów i Dobrzyniewo Duże,
- w powiecie bielskim gminy Orla, Wyszki i Bielsk Podlaski z miastem Bielsk Podlaski, w powiecie hajnowskim gminy Narew, Narewka, Białowieża, Czyże, Dubicze Cerkiewne i Hajnówka.

Ww. obszary zostały ustanowione przez Komisję Europejską przy uwzględnieniu poziomu ryzyka oraz aktualnej sytuacji epizootycznej w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń. Komisja Europejska wzięła pod uwagę m. in. dystans na jaki mogą przemieszczać się samce dzików. W związku z powyższym określając obszar objęty ograniczeniami, który został wskazany w części II załącznika do ww. decyzji, wzięto pod uwagę obszar o promieniu 40 – 50 km od miejsc zaleźnienia padłych dzików, u których wykryto wirus ASF. Analogicznie wyznaczony został obszar ochronny, wskazany w części I załącznika do ww. decyzji. Należy też podkreślić, że ze względu na brak znaczących naturalnych barier geograficznych, które ograniczałyby przemieszczanie się dzików w tym

regionie Polski, za granicę poszczególnych obszarów przyjęto granice administracyjne powiatów i gmin, uwzględniając przy tym granice dużych kompleksów leśnych.

Ww. decyzja Komisja określiła również środki kontroli jakie muszą zostać zastosowane przez Polskę, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się afrykańskiego pomoru świń na pozostałe obszary kraju, obszary Unii Europejskiej oraz do państw trzecich. Okres stosowania oraz zakres koniecznych do zastosowania środków uwzględnia epizootiologie ASF oraz warunki odzyskania statusu kraju wolnego od tej choroby zgodnie z Kodeksem Zdrowia Zwierząt Lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE). W związku z powyższym aktualnie nie ma możliwości dalszego modyfikowania ww. obszarów, jak również złagodzenia wprowadzonych ograniczeń.

Ad. 3 Opracowania jasnej strategii postępowania co do obszaru objętego ograniczeniami w przedmiocie jego funkcjonowania i funkcjonowania gospodarstw.

Zasady funkcjonowania gospodarstw trzody chlewnej na obszarach określonych w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/178/UE z dnia 27 marca 2014 r. określają przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń.

Ww. rozporządzenie, określa przede wszystkim wymagania dla przemieszczania żywych świń zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza to terytorium oraz zasady wysyłania mięsa pozyskanego ze świń i dzików, pochodzących ze wskazanych w decyzji obszarów (obejmujących obecnie jedynie część województwa podlaskiego), a także produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych z takiego mięsa lub zawierających takie mięso oraz materiału biologicznego i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Mięso pozyskane ze świń pochodzących z obszaru ochronnego będzie mogło być umieszczane na rynku krajowym i unijnym bez żadnych ograniczeń. Natomiast mięso pozyskane ze świń z obszaru objętego ograniczeniami, będzie mogło być co do zasady umieszczane na rynku krajowym, a po spełnieniu określonych wymagań w odniesieniu do zwierząt – także na rynku unijnym.

W dniu 1 kwietnia br. Główny Lekarz Weterynarii wydał ujednolicone wytyczne dotyczące stosowania ww. rozporządzenia, które mają na celu doprecyzowanie oraz ujednolicenie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii na określonych w nim obszarach.

W dniu 8 kwietnia 2014r. z strony rządowej w siedzibie Podlaskiej Izby Rolniczej w Porosłach, odbyło się spotkanie poświęcone sytuacji związanej z afrykańskim pomorem świń w Polsce.

W spotkaniu udział wzięli: Główny Lekarz Weterynarii i przedstawiciele Inspekcji Weterynaryjnej szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, przedstawiciele Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, Podlaskiego Związku Hodowców Trzody Chlewnej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz przedsiębiorcy, rolnicy i hodowcy z woj. podlaskiego.

Główny Lekarz Weterynarii przedstawił działania Inspekcji Weterynaryjnej w następstwie stwierdzenia dwóch przypadków afrykańskiego pomoru świń u dzików w Polsce, jak również szczegółowo omówił zasady obowiązujące przy przemieszczaniu świń w świetle obowiązujących przepisów ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014r. oraz udzielił odpowiedzi na zadawane w tym zakresie pytania.

Ponadto, Główny Lekarz Weterynarii omówił wprowadzone w przepisach prawa regulacje dotyczące dzików, w tym podstawy naukowe ich wprowadzenia, w szczególności dotyczące polowań oraz zakazu dokarmiania dzików, a także zasady postępowania z tuszami dzików odstrzelonych na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym.

Ad. 4 Wyrównania start, które ponieśli rolnicy od dnia stwierdzenia istnienia ASF.

Zasady organizacji rynków rolnych, w tym rynku wieprzowiny, obejmujące również instrumenty wsparcia, są regulowane na poziomie Unii Europejskiej. Aktualnie obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671). Przewiduje ono następujące instrumenty wsparcia rynku wieprzowiny w sytuacjach kryzysowych:

- dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny
- środki zarządzania kryzysowego, w tym:
  - 1) *mechanizm przeciwdziałający zakłóceniom na rynku,*
  - 2) *mechanizmy związane ze skutkami zwalczania chorób zwierząt oraz utratą zaufania konsumentów:*
  - 3) *mechanizmy do rozwiązywania problemów szczególnych*
  - 4) *zezwoleń organizacjom producentów lub organizacjom międzybranżowym na zastosowanie mechanizmu wycofania z rynku lub prywatnego przechowywania produktów w celu stabilizacji sytuacji w danym sektorze.*

Decyzja o zastosowaniu mechanizmów, a także zakres, rodzaj działań i wysokość ewentualnego wsparcia (w tym finansowego), jakie mogą być zastosowane musi być podjęta przez Komisję Europejską. Polska, podobnie jak i inne kraje członkowskie UE, nie ma możliwości samodzielnego podejmowania działań interwencyjnych na rynku wieprzowiny.

Mając na uwadze pogarszającą się sytuację na rynku wieprzowiny, w tym spadek cen oraz problemy z eksportem polskiego mięsa wieprzowego, na posiedzeniu Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków w dniu 20 lutego 2014 r. Polska poinformowała Komisję Europejską o problemach występujących na polskim rynku wieprzowiny. Przedstawiciel Polski podkreślił, że cena wieprzowiny w Polsce obniża się od początku lutego 2014 r., występują także problemy z eksportem. Zaapelował do Komisji Europejskiej o podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji na rynku wieprzowiny. Komisja Europejska poinformowała, że ściśle monitoruje sytuację na tym rynku, prowadzone są także negocjacje ze stroną rosyjską mające na celu zniesienie embarga na przywóz wieprzowiny z Unii Europejskiej wprowadzonego przez ten kraj.

Ponadto, pismem z dnia 24 lutego 2014 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił do Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o podjęcie szybkich i zdecydowanych działań z wykorzystaniem istniejącego instrumentarium wsparcia rynku. We wniosku zwrócono uwagę, że Polska obserwuje z rosnącym niepokojem rozwój sytuacji na rynku wieprzowiny, wynikający z pojawienia się przypadków afrykańskiego pomoru świń u dzików w Unii Europejskiej, a w konsekwencji wprowadzenia ograniczeń w imporcie mięsa wieprzowego z UE przez niektóre państwa trzecie, szczególnie Federację Rosyjską. W przypadku Polski skutki te są tym dotkliwsze, że wykryte na terenie kraju przypadki ASF u dzików spowodowały konieczność utworzenia stref zagrożonych, objętych szeregiem zakazów i nakazów, a restrykcje w zakresie importu z Polski wprowadziły państwa trzecie stanowiące głównych partnerów handlowych Polski, tj. Federacja Rosyjska, Białoruś, Japonia czy Chińska Republika Ludowa.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ponownie wystąpił na początku marca 2014 r. do Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o uruchomienie nadzwyczajnych środków wsparcia rynku wieprzowiny w formie pomocy finansowej dla producentów świń prowadzących działalność w obszarach objętych ograniczeniami wynikającymi z przepisów weterynaryjnych, a także dopłat do prywatnego przechowywania mięsa wieprzowego oraz refundacji wywozowych, celem złagodzenia postępującego spadku cen oraz występujących w całej Polsce problemów ze zbytem świń. Decyzja o ewentualnym uruchomieniu powyższych środków wsparcia musi być podjęta przez Komisję Europejską.

Na spotkaniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z Komisarzem, które odbyło się w dniu 6 marca 2014 r., zapadła wstępna decyzja o akceptacji uruchomienia nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów świń w obszarach objętych ograniczeniami wynikającymi z przepisów weterynaryjnych. Rozporządzenie Komisji Europejskiej w tej sprawie zostało przyjęte na posiedzeniu Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków w dniu 20 marca 2014 r. Projekt uzyskał pozytywną opinię państw członkowskich.

W dniu 29 marca 2014 r. zostało opublikowane rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (UE) nr 324/2014 z dnia 28 marca 2014 r. przyjmujące nadzwyczajne środki wspierania rynku wieprzowiny w Polsce (Dz. Urz. L 95 z 29.03.2014 r., str. 24). Rozporządzenie to weszło w życie następnego dnia. Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzenia wsparcie finansowe przysługuje producentowi rolnemu, który był posiadaczem świń pochodzących z obszarów objętych ograniczeniami weterynaryjnymi wprowadzonymi w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń, i zostały one ubite w okresie od 26 lutego do 25 maja 2014 roku.

W dniu 29 marca 2014 r. opublikowano decyzję wykonawczą Komisji z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 1979) zmieniającą obszary objęte ograniczeniami.

Rekompensaty dla producentów rolnych będą przysługiwały za dostarczone do ubojni świnie z następujących obszarów Polski:

A. W okresie od 26 lutego br. do dnia 30 marca br.:

- powiat sejneński;
- w powiecie augustowskim gminy: Płaska, Lipsk, Sztabin;
- powiat sokólski;
- w powiecie białostockim gminy: Czarna Białostocka, Supraśl, Zabłudów, Michałowo, Gródek;
- powiat hajnowski;
- powiat bielski;
- powiat siemiatycki;
- powiat łosicki;
- powiat biały z miastem Biała Podlaska;
- powiat włodawski.

B. Od dnia 31 marca br. z następujących terenów województwa podlaskiego:

- w powiecie sejneńskim gminy: Giby i Sejny wraz z miastem Sejny;
- w powiecie augustowskim gminy Lipsk i Płaska;
- w powiecie białostockim gminy: Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków i Michałowo;
- w powiecie sokólskim gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo.

Wsparcie finansowe (rekompensaty) będzie udzielane do świń o masie od 50 kg oraz macior o masie od 160 kg. Wsparcie to określono na poziomie 35,7 euro/100 kg masy tuszy. W przypadku tusz o masie powyżej 100 kg wsparcie będzie ograniczone do 35,7 euro/tuszę. W przypadku tusz poniżej 100 kg poziom wsparcia będzie odpowiednio zredukowany.

W dniu 9 kwietnia 2014 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnych środków wspierania rynku wieprzowiny (Dz. U. poz. 460), które umożliwia składanie wniosków o udzielenie pomocy w ramach tego mechanizmu.

Wnioski należy składać do 30 maja 2014 r. do oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego właściwego ze względu na miejsce siedziby stada świń.

Szczegółowe informacje dotyczące udzielania producentom trzody chlewnej pomocy finansowej oraz wzór wniosku dostępne są na stronie internetowej Agencji Rynku Rolnego www.arr.gov.pl.

Niezależnie od powyższego, wniosek dotyczący uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny jest przez Komisję Europejską nadal analizowany, co Komisja potwierdziła również na posiedzeniu Komitetu w dniu 20 marca 2014 r., w związku z ponownym wnioskiem Polski w tej sprawie. Komisja wskazała, że na bieżąco monitoruje sytuację rynkową pod tym kątem.

Należy mieć na uwadze, że wg danych notowanych w Zintegrowanym Systemie Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie 31.03.-06.04.2014 r. cena skupu żywca wieprzowego wyniosła **4,98 zł/kg** i w stosunku do najniższej ceny notowanej od początku 2014 r. (4,22 zł/kg w okresie 24.02.-02.03.2014 r.) była wyższa o 76 groszy/kg, tj. o 18%. Cena ta była o 13 groszy/kg (-2,7%) niższa niż najwyższa w 2014 r. cena 5,12 zł/kg notowana w ostatnim tygodniu stycznia 2014 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w dniu 7 kwietnia 2014 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpiło do Komisji Europejskiej z kolejnym wnioskiem dotyczącym uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz refundacji wywozowych. Poinformowano, że Polska z rosnącym niepokojem analizuje ostatnie informacje na temat wprowadzonych przez Federację Rosyjską kolejnych ograniczeń w imporcie, tym razem produktów wieprzowych pochodzących z Polski i Litwy. Niepokój budzi nie tylko rozszerzenie embarga, ale także wybiórcze traktowanie krajów Unii Europejskiej, stanowiącej w całości strefę wolnego handlu. Mając powyższe na uwadze, wdrożenie tych instrumentów pozwoliłoby zagospodarować nadwyżkę wieprzowiny oraz stanowiłoby zachętę do poszukiwania nowych rynków zbytu, mając na uwadze prawdopodobieństwo długotrwałego braku możliwości eksportu wieprzowiny, szczególnie do państw Unii Celnej.

Ponadto Ministerstwo już w marcu 2014 r. wystąpiło do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Prezesów Banków współpracujących z tą Agencją o udzielenie pomocy producentom żywca wieprzowego poprzez prolongowanie terminów spłat rat kredytów preferencyjnych z dopłatami do oprocentowania oraz wydłużanie okresu ich spłaty z zachowaniem dopłat do oprocentowania.

Ad. 5 Podjęcia odpowiednich działań w celu uszczelnienia granicy z Republiką Białorusi.

Odcinek polsko – białoruskiej granicy państwowej liczy ponad 418 km i ochraniający jest przez Podlaski (246 km 930 m) oraz Nadbużański Oddział Straży Granicznej (171 km 310 m). W systemie ochrony ww. odcinka obecnie włączonych jest 20 placówek Straży Granicznej, które oprócz ochrony granicy państwowej obsługują 13 przejść granicznych o różnym zakresie i rodzaju ruchu (drogowe, kolejowe, rzeczne).

Ponadto linia polsko – białoruskiej granicy państwowej przebiega w przeważającym stopniu przez kompleksy leśne Puszczy Białowieskiej i Augustowskiej oraz rzeką graniczną Bug, co w znacznym stopniu zwiększa liczbę czynności związanych z ochroną tzw. „zielonej granicy”. Należy przy tym wskazać, że do zabezpieczenia ww. odcinka granicy wykorzystywany jest najnowocześniejszy sprzęt będący w posiadaniu Straży Granicznej, m.in. wieże obserwacyjne wyposażone w kamery termowizyjne o dużym zasięgu, pojazdy obserwacyjne, przenośne kamery termowizyjne, przenośne zestawy perymetryczne. Dodatkowo granica państwowa jest stale patrolowana przez patrole piesze i zmotoryzowane, a także z wykorzystaniem statków powietrznych.

Jednocześnie w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń w Republice Białorusi, na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, Komenda Główna Straży Granicznej zwróciła się do granicznych jednostek organizacyjnych o podjęcie współpracy ze służbami

weterynaryjnymi. Oddziały Straży Granicznej nawiązały kontakt w tym zakresie z właściwymi wojewodami oraz wojewódzkimi i powiatowymi lekarzami weterynarii (PLW).

Straż Graniczna wspiera organy Inspekcji Weterynaryjnej i organy celne w kwestiach porządkowo – organizacyjnych w przejściach granicznych i strefie nadgranicznej, m.in. organizując ruch graniczny w sposób uniemożliwiający ominięcie mat dezynfekcyjnych. W szczególności prowadzony jest nadzór nad przemieszczającymi się przez granicę państwową pojazdami przewożącymi żywe zwierzęta i produkty odzwierzęce, które kierowane są do granicznych lekarzy weterynarii.

Ponadto funkcjonariuszom Straży Granicznej nakazano prowadzenie obserwacji terenu w celu ujawnienia ewentualnych przypadków padnięć dzikich zwierząt oraz dokumentowanie stwierdzonych przypadków postrzelonych, czy też padłych dzików. Wprowadzono procedury postępowania w przypadku ujawnienia martwego dzika w rejonie drogi publicznej (informowanie właściwej terytorialnie jednostki Policji celem zabezpieczenia miejsca oraz powiadomienie właściwego miejscowo PLW), a także w przypadku zdarzenia poza rejonem dróg publicznych (zabezpieczenie i oznaczenie miejsca zdarzenia oraz powiadomienie właściwego miejscowo PLW). Jednostkom organizacyjnym Straży Granicznej przekazano otrzymane z Głównego Inspektoratu Weterynarii wzór okresowego dokumentu, służącego ewidencjonowaniu przypadków znalezienia martwych dzików.

Dodatkowo, podczas realizacji zadań w bezpośredniej bliskości granicy państwowej oraz podczas sprawdzania pasa drogi granicznej, nakazano odnotowywanie przypadków stadnego przemieszczania się zwierząt, które mogą być efektem prowadzonych odstrzałów na terytorium Republiki Białorusi. Polecono również, aby informacje dotyczące zaobserwowania zwiększonych transgranicznych przemieszczeń dzików były na bieżąco przekazywane w systemie służb dyżurnych Straży Granicznej oraz do właściwego miejscowo PLW.

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia pragnę podkreślić, że wszystkie podjęte działania gwarantują właściwe zabezpieczenie granicy z Republiką Białorusi.

Ad. 6 Uruchomienia redukcyjnego odstrzału dzików oraz zabezpieczenia środków na ten cel.

W kwestii odstrzału dzików należy zauważyć, że stosownie do przepisów rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń, na obszarach objętych ograniczeniami polowania i odłowy zwierząt łownych, za wyjątkiem polowań indywidualnych na zwierzęta łowne inne niż dziki, mogą być przeprowadzone po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii. Powyższa zgoda jest wyrażana po przeprowadzeniu analizy ryzyka, która wykaże, że polowanie nie spowoduje zagrożenia rozprzestrzenienia się ASF. Jednocześnie należy podkreślić, że masowy odstrzał dzików jest niecelowy z uwagi na bardzo dużą ingerencję w środowisko naturalne i może doprowadzić do zachwiania równowagi w przyrodzie.

Opinia taka była prezentowana m. in. przez przedstawicieli Wspólnotowego Weterynaryjnego Zespołu do Spraw Kryzysowych (CVET), którzy wizytowali Polskę w dniach 25 - 28 lutego br. w związku z wystąpieniem przypadków ASF u dzików. Przedstawiciele CVET dokonali m.in. przeglądu zasad i organizacji prowadzenia gospodarki łowieckiej w Polsce i poinformowali, że na chwilę obecną nie ma zastrzeżeń do przeprowadzania rutynowych odstrzałów dzików, celem utrzymania ich populacji na założonym w Polsce poziomie.

Ponadto w dniu 14 marca 2014 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) opublikował raport w sprawie oceny możliwości zastosowania środków w celu zapobiegania wprowadzenia i szerzenia się ASF za pośrednictwem dzików [EFSA Journal 2014;12(3):3616]. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w ww. raporcie zwiększenie

odstrzału dzików, w celu redukcji ich populacji nie jest skuteczną metodą w zapobieganiu i zwalczaniu ASF.

Zgodnie z raportem EFSA zwiększenie procentowego odstrzału dzików może doprowadzić do zmian w zachowaniu się dzików wskutek zaburzeń struktury społecznej stad i ich rozpadu, a następnie migracji zakażonych osobników na tereny pobliskie. Może to sprzyjać wzrostowi zagrożenia szerzenia się ASF. Ponadto zgodnie z opinią EFSA, radykalne zmniejszenie ilości dzików na danym obszarze może wzbudzić większą płodność dzików, w związku z większą dostępnością pokarmu i w krótkim okresie populacja dzików na danym obszarze zostanie odbudowana. Zgodnie z ww. raportem zasadnym jest raczej utrzymanie odstrzału dzików na terenach zagrożonych ASF na założonym w danym państwie poziomie.

Rekomendacje zawarte w ww. raporcie dotyczące dzików zostały również zawarte w opinii naukowej EFSA dotyczącej afrykańskiego pomoru świń [EFSA Journal 2014;12(4):3628].

Ad. 7 Udzielenia opinii społecznej bieżącej informacji na temat panującej sytuacji i podejmowanych działań w związku z ASF.

Wiadomość o braku zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz braku zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w związku z wystąpieniem na terytorium Polski afrykańskiego pomoru świń, została zamieszczona na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Inspektoratu Weterynarii, Ministerstwa Zdrowia oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Ponadto kwestia bezpiecznej polskiej żywności, w szczególności mięsa wieprzowego i produktów wieprzowych, jest poruszana na konferencjach prasowych i innych wystąpieniach publicznych. Ministerstwo prowadzi działania mające na celu rozpowszechnienie informacji wśród jak najszerszego grona zainteresowanych odbiorców.

Ponadto na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Inspektoratu Weterynarii oraz Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach na bieżąco publikowane są informacje o działaniach podejmowanych odnośnie afrykańskiego pomoru świń.

Ponadto w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Departamencie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii [tel. (22) 623-23-29] i w Centrum Zarządzania Kryzysowego [tel. (22) 623-13-31] oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii [tel.(22) 623-10-65] utworzone zostały punkty kontaktowe, gdzie można uzyskać informacje dotyczące afrykańskiego pomoru świń. Pytania można kierować również na udostępniony specjalnie w tym zakresie przez Ministerstwo adres poczty elektronicznej: czk.mrirw@minrol.gov.pl.

Podsumowując pragnę podkreślić, że informacje na temat aktualnej sytuacji oraz działań podejmowanych w związku z afrykańskim pomorem świń są przekazywane opinii publicznej na bieżąco.

Ad. 8 Przeznaczenia środków w ramach PROW 2014 – 2020, umożliwiających inwestowanie przez grupy producenckie oraz spółdzielnie rolnicze w budowę lub zakup rzeźni.

Grupy producentów rolnych zarejestrowane od dnia 1 stycznia 2014 roku na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. *o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw* (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.) oraz organizacje producentów, zarejestrowane zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007* (Dz. Urz. UE L z dnia 20 grudnia 2013 r. Nr 347 str. 671) będą mogły ubiegać się o wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, po spełnieniu warunków kwalifikowalności określonych w Programie.

Wsparcie w ramach działania „Tworzenie grup i organizacji producentów” PROW 2014-2020 przeznaczone będzie dla podmiotów, które będą działać jako przedsiębiorcy składający się z osób fizycznych (grupy producentów) bądź osób fizycznych lub prawnych (organizacje producentów), wykonujący swoją działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo. Ponadto, podmioty te powinny łączyć producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy producentów/wstępnie uznanej grupy producentów/organizacji, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po dniu 1 maja 2004 r. Dodatkowo, podmioty chcące skorzystać ze wsparcia powinny przedłożyć wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy biznesplan i zadeklarować jego realizację w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia.

Udzielana pomoc finansowa ma ułatwić tworzenie i funkcjonowanie grup producentów i organizacji, w oparciu o cele określone w art. 27 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1305/2013 tj.:

a) dostosowanie do wymogów rynkowych procesu produkcyjnego i produktów producentów, którzy są członkami takich grup lub organizacji;

b) wspólne wprowadzania towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych;

c) ustanowienie wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności; oraz

d) inne zadania, które mogą być prowadzone przez grupy i organizacje producentów, takich jak rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji.

Pomoc dla grup i organizacji producentów będzie realizowana w formie rocznych płatności w okresie pierwszych pięciu lat od uznania grupy lub organizacji producentów przez państwo członkowskie i będzie stanowiła procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami grupy lub organizacji.

Pomoc w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, została przewidziana w projekcie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach działania „Inwestycje w środki trwałe” - poddziałanie „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”.

Beneficjentem działania będą przedsiębiorcy działający jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa (w tym grupy producentów rolnych i spółdzielnie), ale również rolnicy (podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie), którzy realizować będą inwestycje związane z rozpoczęciem działalności przetwórczej.

Należy podkreślić, iż ubój i przetwarzanie mięsa (z wyjątkiem uboju wielkoprzemysłowego) wspierane będą w szerokim zakresie inwestycyjnym, bowiem pomocą zostaną objęte koszty budowlane, zakup maszyn i urządzeń, wdrażanie systemów zarządzania jakością, a także zakup oprogramowania niezbędnego do zarządzania przedsiębiorstwem. Pomoc będzie mogła dotyczyć modernizacji zakładów uboju i przetwórstwa mięsa, a w przypadku działalności inicjowanej przez rolników, składających wnioski w naborach tematycznych, również budowy nowych obiektów produkcyjnych. Wsparcie może być udzielone na realizację operacji w zakładach spełniających obowiązujące standardy higieniczno – sanitarne, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt.

Proponowana w projekcie Programu maksymalna wysokość pomocy, możliwa do przyznania w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi wynosi 3 000 000 złotych, a w przypadku związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów, wynosi 15 000 000 złotych. Odnośnie projektów realizowanych przez rolników, składających wnioski o przyznanie pomocy w naborze tematycznym, dotyczącym wsparcia rozpoczynania

działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, proponuje się, aby maksymalna kwota pomocy wynosiła 100 000 złotych, jednakże wielkość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji w tym przypadku nie może być niższa niż 10 000 zł.

Przedstawione powyżej możliwości wsparcia oparte są na obecnych założeniach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, należy jednakże wskazać, iż będą one podlegały dalszym negocjacom ze służbami Komisji Europejskiej w toku procesu akceptacji PROW na lata 2014-2020.

Z poważaniem,

Tadeusz Nalewajk
Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk

Do wiadomości:
Sekretariat Prezesa Rady Ministrów